

BEROEPSKWALIFICATIE

Vorbewerker carrosserie

////////////////////////////////////
BK-0120-3

1. Globaal

1.1 TITEL

Vorbewerker carrosserie

1.2 DEFINITIE

De Vorbewerker carrosserie voert de taken uit van het Vorbewerken van onderdelen en oppervlaktes teneinde deze spuitklaar te maken.

1.3 NIVEAU (VKS EN EQF)

3

1.4 JAAR VAN ERKENNING

versie 3, 2019

2. Competenties

2.1 OPSOMMING COMPETENTIES

Competentie 1:

Werkt met oog voor veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn

- Houdt zich aan de regels over veiligheid, gezondheid, milieu- en kwaliteitszorg
- Sorteert afval en voert het af volgens de voorschriften
- Sorteert en/of stockeert gevaarlijke en ontvlambare producten volgens voorschriften
- Recupereert materialen

- Gaat zuinig om met materialen, gereedschappen, tijd en vermijdt verspilling
- Gebruikt hef- en hijswerktuigen volgens voorschriften
- Controleert de aanwezigheid van en gebruikt persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen (PBM's en CBM's) volgens de specifieke voorschriften
- Houdt rekening met het verband tussen de eigen werkzaamheden en risico's verbonden aan het hogespanningssysteem van voertuigen (bijvoorbeeld elektrische, hybride, waterstof,...)

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van de opbouw en werking van hogespanningssystemen in voertuigen
- Kennis van persoonlijke beschermingsmiddelen
- Kennis van veiligheidsregels
- Kennis van milieuvoorschriften
- Kennis van ergonomie
- Kennis van ergonomische hef- en tiltechnieken
- Kennis van eigenschappen van de gebruikte materialen
- Kennis van het gebruik van apparatuur en gereedschap
- Kennis van kwaliteitsnormen

Competentie 2:

Voert de werkzaamheden uit op basis van een werkfiche of aanwijzingen van een verantwoordelijke

- Treft voorbereidingen om de opdracht optimaal uit te voeren
- Bepaalt de werkmethode en legt benodigde producten, gereedschap en materiaal klaar
- Raadpleegt technische bronnen (werkplaatshandboek, werkfiches, constructeursvoorschriften)

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van bedrijfseigen software
- Kennis van constructeursvoorschriften of het opzoeken ervan

Competentie 3:

Bereidt de werkplek en het voertuig voor

- Interpreteert de werkfiche
- Identificeert het voertuig
- Zorgt dat voertuig verplaatst wordt naar de werkzone
- Bereidt het gereedschap en de producten voor en zet ze klaar
- Beschermt het voertuig (stoelhoes, stuurhoes, tapijtbescherming, ...) en eventuele andere voertuigen in de buurt (gordijnen, ...)

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van voertuigtypes
- Kennis van persoonlijke beschermingsmiddelen
- Kennis van veiligheidsregels
- Kennis van milieuvoorschriften
- Kennis van ergonomie
- Kennis van eigenschappen van de gebruikte materialen
- Kennis van eigenschappen van de te bewerken materialen
- Kennis van het gebruik van apparatuur en gereedschap
- Kennis van kwaliteitsnormen

Competentie 4:

Vult de opvolgdocumenten van de interventie in en geeft de informatie door aan de betrokkenen

- Vult de werkfiche in voor facturatie of verduidelijking van de uitgevoerde werkzaamheden
- Registreert gebruikte hoeveelheden materialen
- Wisselt mondeling en schriftelijk informatie uit met collega's en verantwoordelijke
- Gebruikt bedrijfseigen software

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van bedrijfseigen software
- Kennis van constructeursvoorschriften of het opzoeken ervan

Competentie 5:

Ruimt de werkzone op, maakt ze schoon en voert een basisonderhoud uit aan gereedschappen en installaties

- Legt gereedschap en grondstoffen op de juiste plaats terug
- Reinigt gereedschap vooraleer het op te bergen
- Houdt de werkvloer ordelijk en proper (verwijderen van voden, olievlekken, ...)
- Zorgt dat filters (stof- en dampafzuiginstallatie) periodiek vervangen worden

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van het gebruik van apparatuur en gereedschap
- Kennis van onderhoudsproducten
- Kennis van schoonmaaktechnieken

Competentie 6:

Bereidt de te spuiten oppervlakken van het voertuig voor

- Houdt zich aan de voorschriften van de fabrikant
- Reinigt, ontstof en ontvet de ondergrond
- Schuurt, straalt of bijt het oppervlak af volgens het laksysteem
- Kiest de geschikte plamuur
- Maakt de plamuur klaar
- Plamuurt en schuurt oneffenheden weg
- Kiest de juiste droogtechniek (IR, UV,...)
- Schuurt karakterlijnen terug in vorm
- Schuurt verloopranden, de aangebrachte plamuur en de grondlaag
- Gebruikt de correcte schuurkorrel en schuurmaterialen
- Volgt het schuurstappenplan
- Matteert de binnenzijde en schuurt de buitenzijde afhankelijk van het gekozen proces
- Plakt niet te behandelen voertuigonderdelen af met tape en afdekfolie

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van de soorten plamuur
- Kennis van de verschillende soorten verf, harders, binders, verdunners,...
- Kennis van roestwerende producten
- Kennis van corrosiegevoelige componenten

- Kennis van de voorschriften van de fabrikant van de producten (plamuur, grondverf,...) of ze kunnen opzoeken
- Kennis van regels voor het hanteren van giftige producten
- Kennis van schoonmaaktechnieken
- Kennis van soorten ontvetters
- Kennis van afplaktechnieken
- Kennis van de hersteltechnieken voor kunststoffen
- Kennis van de soorten te bewerken kunststoffen
- Kennis van het schuurstappenplan van de schuurmateriaalfabrikant
- Kennis van de juiste verhouding tussen plamuur en verharder
- Kennis van schuurmaterialen (vb. vonkvrije stofzuiger)

Competentie 7:

Identificeert de kunststoffen en herstelt ze volgens de voorgeschreven methode

- Identificeert de soorten kunststoffen en hun eigenschappen
- Brengt de kunststoffen in hun oorspronkelijke vorm terug
- Kiest de voorgeschreven methode om de kunststoffen te kunnen overlakken
- Last, lijmt, schuurt, verwarmt,... de kunststoffen
- Zorgt voor de opbouw van de grondlagen volgens de voorschriften

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van de soorten plamuur
- Kennis van de verschillende soorten verf, harders, binders, verdunners,...
- Kennis van roestwerende producten
- Kennis van corrosiegevoelige componenten
- Kennis van de voorschriften van de fabrikant van de producten (plamuur, grondverf,...) of ze kunnen opzoeken
- Kennis van regels voor het hanteren van giftige producten
- Kennis van droogtechnieken
- Kennis van de hersteltechnieken voor kunststoffen
- Kennis van de soorten te bewerken kunststoffen

Competentie 8:

Voert smart-repair uit

- Polijst krassen en lakfouten in plaatonderdelen
- Verwijdert een sterretje uit een voorruit
- Herstelt aluminium velgen cosmetisch en spuit ze

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van smart-repairtechnieken

Competentie 9:

Plakt de nodige onderdelen af en brengt een grondlaag aan in functie van de gekozen voorbereiding

- Dicht alle openingen af zodat ze geen laknevel kunnen doorlaten
- Ontvet de ondergrond en maakt hem stofvrij
- Kiest een tint grondlaag die de afwerkingslaag voldoende dekkracht geeft
- Stemt de hoeveelheid grondmateriaal af op de omvang van de uit te voeren werken

- Spuit de grondlaag volgens de kwaliteitseisen
- Lakt de binnenkant af
- Gebruikt de juiste droogtechniek (IR, UV,...)
- Poliert de uitspuitzones bij spot-repair

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van de soorten plamuur
- Kennis van de verschillende soorten verf, harders, binders, verdunners,...
- Kennis van de voorschriften van de fabrikant van de producten (plamuur, grondverf,...) of ze kunnen opzoeken
- Kennis van regels voor het hanteren van giftige producten
- Kennis van schoonmaaktechnieken
- Kennis van soorten ontvetters
- Kennis van droogtechnieken
- Kennis van afplaktechnieken
- Kennis van de soorten te bewerken kunststoffen
- Kennis van het schuurstappenplan van de schuurmateriaalfabrikant
- Kennis van de juiste verhouding tussen plamuur en verharder
- Kennis van spot-repairtechnieken

Competentie 10:

Brengt katten en corrosiewerende producten aan

- Bootst de originele naden na
- Controleert dat de naden 100% dicht zijn om waterinfiltratie en roestvorming te voorkomen
- Brengt beschermingskitten aan op kwetsbare plaatsen (wieldoorgangen, bodemplaten, dorpels, ...)
- Brengt corrosiewerend product aan

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van roestwerende producten
- Kennis van corrosiegevoelige componenten
- Kennis van de voorschriften van de fabrikant van de producten (plamuur, grondverf,...) of ze kunnen opzoeken
- Kennis van regels voor het hanteren van giftige producten

2.2 BESCHRIJVING COMPETENTIES ADHV DE DESCRIPTORELEMENTEN

Kennis

- Basiskennis van bedrijfseigen software
- Basiskennis van de opbouw en werking van hogespanningssystemen in voertuigen
- Kennis van voertuigtypes
- Kennis van persoonlijke beschermingsmiddelen
- Kennis van constructeursvoorschriften of het opzoeken ervan
- Kennis van veiligheidsregels
- Kennis van milieuvoorschriften
- Kennis van ergonomie

- Kennis van ergonomische hef- en tiltechnieken
- Kennis van eigenschappen van de gebruikte materialen
- Kennis van eigenschappen van de te bewerken materialen
- Kennis van het gebruik van apparatuur en gereedschap
- Kennis van kwaliteitsnormen
- Kennis van onderhoudsproducten
- Kennis van de soorten plamuur
- Kennis van de verschillende soorten verf, harders, binders, verdunners,...
- Kennis van roestwerende producten
- Kennis van corrosiegevoelige componenten
- Kennis van de voorschriften van de fabrikant van de producten (plamuur, grondverf,...) of ze kunnen opzoeken
- Kennis van regels voor het hanteren van giftige producten
- Kennis van schoonmaaktechnieken
- Kennis van soorten ontvetters
- Kennis van droogtechnieken
- Kennis van afplaktechnieken
- Kennis van de hersteltechnieken voor kunststoffen
- Kennis van de soorten te bewerken kunststoffen
- Kennis van het schuurstappenplan van de schuurmateriaalfabrikant
- Kennis van de juiste verhouding tussen plamuur en verharder
- Kennis van smart-repairtechnieken
- Kennis van schuurmaterialen (vb. vonkvrije stofzuiger)
- Kennis van spot-repairtechnieken

Cognitieve vaardigheden

- Houdt zich aan de regels over veiligheid, gezondheid, milieu- en kwaliteitszorg
- Sorteert en/of stockeert gevaarlijke en ontvlambare producten volgens voorschriften
- Controleert de aanwezigheid van en gebruikt persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen (PBM's en CBM's) volgens de specifieke voorschriften
- Houdt rekening met het verband tussen de eigen werkzaamheden en risico's verbonden aan het hogespanningssysteem van voertuigen (bijvoorbeeld elektrische, hybride, waterstof,...)
- Treft voorbereidingen om de opdracht optimaal uit te voeren
- Bepaalt de werkmethode en legt benodigde producten, gereedschap en materiaal klaar
- Raadpleegt technische bronnen (werkplaatshandboek, werkfiches, constructeursvoorschriften)
- Interpreteert de werkfiche
- Identificeert het voertuig
- Vult de werkfiche in voor facturatie of verduidelijking van de uitgevoerde werkzaamheden
- Registreert gebruikte hoeveelheden materialen
- Wisselt mondeling en schriftelijk informatie uit met collega's en verantwoordelijke
- Gebruikt bedrijfseigen software
- Houdt zich aan de voorschriften van de fabrikant
- Kiest de geschikte plamuur
- Kiest de juiste droogtechniek (IR, UV,...)
- Gebruikt de correcte schuurkorrel en schuurmaterialen
- Identificeert de soorten kunststoffen en hun eigenschappen
- Kiest de voorgeschreven methode om de kunststoffen te kunnen overlakken

- Kiest een tint grondlaag die de afwerkingslaag voldoende dekkracht geeft
- Stemt de hoeveelheid grondmateriaal af op de omvang van de uit te voeren werken
- Controleert dat de naden 100% dicht zijn om waterinfiltratie en roestvorming te voorkomen

Probleemoplossende vaardigheden

Motorische vaardigheden

- Sorteert afval en voert het af volgens de voorschriften
- Recupereert materialen
- Gaat zuinig om met materialen, gereedschappen, tijd en vermijdt verspilling
- Gebruikt hef- en hijswerktuigen volgens voorschriften
- Zorgt dat voertuig verplaatst wordt naar de werkzone
- Bereidt het gereedschap en de producten voor en zet ze klaar
- Beschermt het voertuig (stoelhoes, stuurhoes, tapijtbescherming, ...) en eventuele andere voertuigen in de buurt (gordijnen, ...)
- Legt gereedschap en grondstoffen op de juiste plaats terug
- Reinigt gereedschap vooraleer het op te bergen
- Houdt de werkvloer ordelijk en proper (verwijderen van voden, olievlekken, ...)
- Zorgt dat filters (stof- en dampafzuiginstallatie) periodiek vervangen worden
- Reinigt, ontstof en ontvet de ondergrond
- Schuurt, straalt of bijt het oppervlak af volgens het laksysteem
- Maakt de plamuur klaar
- Plamuurt en schuurt oneffenheden weg
- Schuurt karakterlijnen terug in vorm
- Schuurt verloopranden, de aangebrachte plamuur en de grondlaag
- Volgt het schuurstappenplan
- Matteert de binnenzijde en schuurt de buitenzijde afhankelijk van het gekozen proces
- Plakt niet te behandelen voertuigonderdelen af met tape en afdekfolie
- Brengt de kunststoffen in hun oorspronkelijke vorm terug
- Last, lijmt, schuurt, verwarmt,... de kunststoffen
- Zorgt voor de opbouw van de grondlagen volgens de voorschriften
- Polijst krassen en lakfouten in plaatonderdelen
- Verwijdert een sterretje uit een voorruit
- Herstelt aluminium velgen cosmetisch en spuit ze
- Dicht alle openingen af zodat ze geen laknevel kunnen doorlaten
- Ontvet de ondergrond en maakt hem stofvrij
- Spuit de grondlaag volgens de kwaliteitseisen
- Lakt de binnenkant af
- Gebruikt de juiste droogtechniek (IR, UV,...)
- Poliert de uitspuitzones bij spot-repair
- Bootst de originele naden na
- Brengt beschermingskitten aan op kwetsbare plaatsen (wieldoorgangen, bodemplaten, dorpels, ...)
- Brengt corrosiewerend product aan

Omgevingscontext

- De voorbereider carrosserie situeert zich in de autosector bij de schadeherstelbedrijven

- Hij werkt alleen of samen met collega's voorbereiders carrosserie of spuiters carrosserie
- Bij het uitvoeren van de werkzaamheden kan lawaaihinder voorkomen
- Hij dient bij de uitoefening van zijn beroep persoonlijke beschermingsmiddelen te dragen.
- De activiteiten vinden plaats in de werkplaats zelf, hij gaat niet ter plaatse
- Het beroep wordt uitgeoefend binnen een aaneenschakeling van activiteiten in een herstelproces, waarbij de voorbereider een duidelijk afgebakende plaats inneemt
- Het beroep is vrij gestructureerd, er is een logische volgorde bij het herstellen van de schade
- De voorbereider dient efficiënt te werken zodat de planning en het gehele herstelproces geen vertraging oploopt.
- De uitoefening van het beroep varieert naar type, merk van auto en de omvang van de schade.

Handelingscontext

- De voorbereider dient tijdens zijn ganse dag aandachtig te zijn omdat zijn werk de basis is voor het verdere herstelproces. Fouten die hij maakt komen sterk tot uiting na het spuiten en kosten tijd en geld aan de werkgever.
- Hij dient dus zeer aandachtig te zijn om onregelmatigheden in het te bewerken oppervlak op te sporen.
- Hij moet oog hebben voor kwaliteit en de tevredenheid van de klant door met zorg, precisie en toewijding te werken.
- Hij moet aandacht hebben voor brandveiligheid: vb. licht ontvlambare producten
- Hij moet omzichtig omgaan met grondstoffen en producten (anders kans op hechtingsproblemen, roestvorming) rekening houdend met veiligheidsvoorschriften.
- Hij moet zorgvuldig en nauwkeurig omgaan met machines en gereedschappen: schuurapparaten, stofzuigers, warme luchtblazers, droogsystemen,...

Autonomie

Is zelfstandig in

- het plannen van de eigen werkzaamheden binnen een voorgeschreven volgorde en werkfiche
- het voorbereiden van zijn werkplek, het voertuig en de oppervlakken
- het herkennen en herstellen van de kunststoffen
- het kitten en het aanbrengen van corrosiewerende producten
- het afplakken van onderdelen en het aanbrengen van een grondlaag in functie van de gekozen voorbereiding
- het invullen van opvolgdocumenten en het doorgeven van informatie aan de betrokkenen
- het opruimen en reinigen van de werkplek en het gereedschap
- het sorteren van afval

Is gebonden aan

- de voorschriften van de fabrikant van de producten
- de richtlijnen van zijn verantwoordelijke
- milieu- en veiligheidsvoorschriften
- zijn werkfiche

Doet beroep op

- zijn verantwoordelijke indien iets anders dient te gebeuren dan op de werkfiche aangegeven is (vb. extra uitspuiten)

Verantwoordelijkheid

- Werkt met oog voor veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn
- Voert de werkzaamheden uit op basis van een werkfiche of aanwijzingen van een verantwoordelijke
- Bereidt de werkplek en het voertuig voor
- Vult de opvolgdocumenten van de interventie in en geeft de informatie door aan de betrokkenen
- Ruimt de werkzone op, maakt ze schoon en voert een basisonderhoud uit aan gereedschappen en installaties
- Bereidt de te spuiten oppervlakken van het voertuig voor
- Identificeert de kunststoffen en herstelt ze volgens de voorgeschreven methode
- Voert smart-repair uit
- Plakt de nodige onderdelen af en brengt een grondlaag aan in functie van de gekozen voorbereiding
- Brengt katten en corrosiewerende producten aan